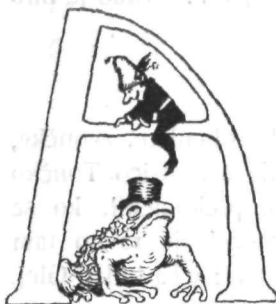

LAD. OGOREK:

Voda in jeklo.

ko koga vprašaš: „Kaj je trše, voda ali jeklo?“ — ti bržkone odgovori, da jeklo. — Vendar se pa more dogoditi slučaj, da se pokaže voda za tršo snov od jekla. Do te izkušnje so v zadnjem času dospeli v Grenoblu na Francoskem ob neki vodni napravi. Vodni steber za ondotno turbino — gonilno kolo — na veliki pritisk je visok petsto metrov. Ako izpuste en del vode iz stranske pipe, brizga kvišku s tako velikansko močjo, da je popolnoma nemogoče, ta vodni curek presekati s palico ali s čim drugim. Da, ko so ga poizkušali presekati z ostrim rezilom sablje, se je orožje zlomilo v dva dela.

V kratkih in lahko umljivih besedah ni mogoče tega razložiti. Pomislimo pa samo na razdirajoč učinek, ki ga provzroči majhen strel moderne puške, ko zadene trdno steno. Takšna krogla ima seveda 600 do 700 metrov brzine. Vodni curek pa, ki o njem govorimo, brizga iz odprtine z 90 metrov brzine na sekundo; to je torej polovica brzine, ki jo ima vojaška krogla še pri 2000 metrih poleta. To nam daje razumeti, s kako silo se zadevajo vodni delci ob tanko in do gotove meje krhko rezilo. Tako lažje pojmuje, da se jekleno orožje prelomi ob vodi.

Jankec na konju.

*Na metlo sedem. — Kaj potem?
To samo jaz najbolje vem:
čez tri goré, čez tri dolé,
čez tri zelene travnike!*

*Naravnost tja do strica grem.
Zakaj? — To sam najbolje vem:
tam naužijem se dobrot,
pa še cekin dobim na pot.*

*Čez tri goré, čez tri dolé,
čez tri zelene travnike —
nikamor daleč ni dovolj,
kjer čakajo sladkosti golj!*

S. P.

